

BARDZO MŁODA KULTURA

2023 - 2025

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Nakład: 150 szt.

Skład: Aleksandra Ziętala

Tekst: Aleksandra Cebała

Zdjęcia: Marcin Jabłoński oraz uczestnicy
Inicjatyw Partnerstw Lokalnych

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu Narodowego Centrum Kultury:
Bardzo Młoda Kultura 2023 – 2025.
Dofinansowano z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Można by zacząć bardzo szczerze:

W województwie zachodniopomorskim program Bardzo Młoda Kultura... – i ciągnąć tak dalej, opowiadając, jak ważny jest to projekt dla animatorów i animatorek kultury. Można. Ale można też inaczej.

Czym tak naprawdę jest Bardzo Młoda Kultura?

Niewątpliwą siłą tego programu jest to, że w każdym województwie wygląda inaczej. Bo tak jak każdy człowiek ma inne potrzeby, tak każde województwo czuje i potrzebuje czegoś innego. A mówiąc „województwo”, mam na myśli ludzi kultury – animatorów i animatorki, edukatorów i edukatorki, ale też młodzież, która dopiero szuka swojej przestrzeni i możliwości.

Program Bardzo Młoda Kultura nastawiony jest na rozwój młodych – na realne, autentyczne uczestnictwo w kulturze. Na każdym poziomie: od angażowania się organizacyjnie, przez działania promocyjne, po współtworzenie struktur i wydarzeń kulturalnych w swoich lokalnych społecznościach.

Dla mnie osobiście Bardzo Młoda Kultura była przygodą – pięknym czasem realizacji 36 inicjatyw młodzieżowych, ale też momentem tworzenia społeczności animatorów i animatorek kultury w naszym województwie. Społeczności, którą zamierzam pielęgnować i dawać jej kolejne możliwości rozwoju.

W tym krótkim tekście chciałabym zaprosić Was do zajrzenia na kolejne strony tej publikacji. Chciałabym podzielić się z Wami tym wszystkim, co udało nam się – w Goleniowskim Domu Kultury – osiągnąć przez te trzy lata. Dla niektórych może to nie być nic wielkiego, ale dla nas, społeczności animatorów kultury, był to ważny czas.

Czas budowania relacji, wzajemnego wsparcia i wspólnego działania.

Bo kultura lokalna to nie tylko wydarzenia i scenariusze działań – to ludzie, którzy mają odwagę spotykać się, słuchać siebie nawzajem i tworzyć przestrzeń, w której młodzież naprawdę może poczuć, że to też jest jej miejsce.

I właśnie o to w Bardzo Młodej Kulturze chodzi – o prawdziwe spotkanie.

Dzięki wielkie za te trzy lata i – jeśli będzie nam dane – do zobaczenia w kolejnej edycji!

Cześć!

~Ania Kozłowska
koordynatorka Programu

Odblokowało się w głowie

O tym, jak dorośli (o Boże!) uczą się od młodych

W ramach programu Bardzo Młoda Kultura Goleńiowski Dom Kultury jako operator wojewódzki przez dwa i pół roku wspierał instytucje kultury. Organizował szkolenia i spotkania sieciujące, wspierał lokalne partnerstwa i dotował inicjatywy. Cel był prosty: rozwój podmiotowego uczestnictwa młodzieży w kulturze. W praktyce oznaczało to rewolucję w głowach animatorów i animatorek. (Animatorek przede wszystkim, bo ten zawód w naszym kraju z reguły jest kobietą.)

***

Mogło być tak: Monika pracuje w domu kultury. (Słowo „pracuje” to, oczywiście, naskórkowy skrót, będzie o tym niżej.) Jeśli zdarzyło się, że ktoś pytał ją o młodzież, Monika mogła zrobić się ciutek czerwona i powiedzieć: „Przecież robimy dla nich koncerty”. Problem w tym, że ci jej „młodzi” byli młodzi dwadzieścia lat temu.

Ale to tylko wyobrażenie. Co było na pewno? Prawdziwa Monika po dwóch latach szkoleń Bardzo Młodej Kultury powiedziała: „Odblokowało się w głowie”. I dodała: „Uwierzyłam, że możemy być dla młodych atrakcyjni”.

Codziennosc polskiej animatorki

Zanim jednak cokolwiek się odblokowało, była przecież normalność. Monika (albo: Ania, Agnieszka, Kasia, Eliza itp., itd.) organizuje, załatwia, wprawia się w uprawianiu grantozny na levelu pro. Pisze kilometrowe sprawozdania, szuka zgubionych trzech pięćdziesiąt jeden ziko w budżecie, liczy osoby na zdjęciach, bo urzędniczka z biura instytucji przyznającej grant zapowiedziała z uroczystą zmarszczką na czole, że będzie sprawdzała wiarygodność raportu. W nocy wguglowuje „jak napisać wniosek o dofinansowanie”, rano organizuje warsztaty ceramiczne dla emerytów, odbierając w międzyczasie kolejny telefon z urzędniczej rzeczywistości równoległej, tym razem z dyrektywą: „W niedzielę na festynie malowanie buziek bombelków”.

Gdzieś między sprawozdaniem z projektu „Aktywny senior” a pisaniem wniosku na „Kultura lokalna dostępna” ma być jeszcze czas na młodzież. Tego najtrudniejszego klienta, w instytucji kultury najczęściej widniejącego na plakatach „Poszukiwany, poszukiwana”.

Rewolucja w zwolnionym tempie

W codzienności polskiej kultury nie ma fajerwerków. Romantyczne idee zrywu i rewolucji zarezerwowane są dla polityków szastających frazesami, z których nikt zazwyczaj ich nie rozlicza. Polska kultura jedzie na żmudnej, mało efektywnej pracy u podstaw, wszak hektolitry potu i frustracji nie sprzedają się dobrze w relacjach na soszjalach propagujących niemalże socrealistyczny kult sukcesu.

W codzienności polskiej kultury tkwi Agnieszka, która uczy się odpuszczać. „Nauczyłam się trochę odpuszczać perfekcyjne zapędy”, pisze w swoim formularzu autorefleksji. W kraju, w którym burmistrz dzwoni do dyrektora domu kultury z pytaniem „A co tam u was robi ta młodzież?”, to brzmi jak herezja. Nie po to w naszej kulturze dnia codziennego układa się z dziećmi i młodzieżą dywany przed klaszczącymi w rytm dygnitarzami, aby teraz patrzeć na młodych jako na partnerów.

Agnieszka idzie dalej. „Już ich tak nie wyręczam. Widziałam, jak uczą się na własnych niedociągnięciach i jak każda kolejna decyzja staje się bardziej świadoma”.

Oto i ona, proszę państwa. Rewolucja. Dorosła kobieta odkrywa, że skoro piętnastolatek potrafi myśleć, to grzech nie zrobić z tego użytku.

Gdy dorosły uczy się od młodego

Ale najciekawsze dzieje się w drugą stronę. Anna pisze: „Udało mi się to, że młodzi zaczęli czuć, że mają tu swoje miejsce i wpływ”. A potem dodaje coś, czego nie znajdziemy w żadnym podręczniku animacji kultury: „Z kolei ja nauczyłam się zrezygnować z narzucania swoich pomysłów – co nie było łatwe”.

To właśnie ten moment – gdy dorosła, doświadczona osoba przyznaje, że siedemnastolatek ma lepszy pomysł. Że jego „kosmiczna wizja” może być trafniejsza niż jej doświadczenie. Że młodzi nie tylko potrafią myśleć, ale czasem myślą lepiej.

Słuchać zamiast planować

Monika ma w swoim domu kultury grupę wolontariuszy. Czterdziestu młodych ludzi. Kiedyś by ich zorganizowała, rozplanowała, poinstruowała, pokontrolowała, posprawdzała. Teraz pisze: „Największa zmiana – z osoby, która planuje i proponuje, stałam się osobą, która słucha i towarzyszy”.

I dodaje złotą myśl: „Słuchać, nie zakładać”.

W kulturze, gdzie przez dziesięciolecia robiliśmy dla mniej lub bardziej wdzięcznego ludu, to mała rewolucja kopernikańska. Młodzi przestają być obiektem działań, stają się podmiotem.

***

Czterdzieści osób przyszło

Największy sukces? Monika zorganizowała spotkanie dla wolontariuszy. Spodziewała się może pięciu osób. Przyszło ponad dwadzieścia. Teraz ma bazę czterdziestu młodych ludzi. „Bardziej i mniej zaangażowanych, ale czujących się częścią ekipy”.

Uruchomiła też grupę ogniową. Bezpłatną. Burmistrz krzywił się na koszty, ale Monika uparła się. Duże zainteresowanie, świetna promocja.

„Praktykanci przyszli z planem, ja uruchomiłam kontakty. Razem zrobiliśmy o wiele więcej” – opowiada. „Zaklikała ta współpraca, zaklikało zaangażowanie młodych”.

Projekt poniósł się echem w mediach. Za rok będą chcieli powtórzyć.

Delegowanie jako odkrycie

Monika ma jeszcze jedno odkrycie: „Dla mnie zawsze najtrudniejsze jest delegowanie zadań i oddanie decyzyjności, a tu się okazało, że poradzili sobie wyśmienicie, a ja mogłam zajmować się zupełnie innymi przestrzeniami”.

Dzięki temu nie pojawił się problem braku czasu. Bo czas pojawił się sam – gdy przestała wszystko robić za innych.

***

Sieciowanie, które nie boli

Goleniowski Dom Kultury jako operator wojewódzki musiał „budować sieć”. W kulturze to zwykle oznacza nudne konferencje, wymianę wizytówek, zaproszenia na fejsiku, niekończące się narracje „ja, ja, ja, ja, ja”. Tutaj sieciowanie zbudowało przestrzeń relacji, w której ludzie wzmacniali się nawzajem. W której animatorka z małego miasteczka mogła powiedzieć głośno, że się boi młodzieży. I usłyszeć, że inne dziewczyny (i chłopaki!) też się boją. I że to normalne. I że można się nauczyć nie bać.

Monika na koniec programu napisała: „Spotkania z Wami w ramach BMK to najlepsze co mi się przytrafiło zawodowo. Kocham i tęsknię”.

Pionierki w małych miasteczkach

Te kobiety – Monika, Agnieszka, Anna – to niemalże pionierki. W społecznościach, w których „młodzież tylko psoci”, gdzie „trzeba ich trzymać krótko”, one budują coś nowego. Obalają stereotypy, że młodzi to tylko problem. Wzmacniają ich głos tam, gdzie zazwyczaj się go nie słucha.

To nie jest łatwa robota. Wymaga odwagi, żeby powiedzieć szefowi czy urzędnikowi: „Nie, nie będziemy ich tylko kontrolować”. Wymaga wrażliwości, żeby usłyszeć, czego naprawdę potrzebują. I wymaga refleksyjności, żeby przyznać: „Może to ja się myliłam”.

Agnieszka podsumowuje: „Wciąż uczę się razem z młodymi – i to jest w tym wszystkim najfajniejsze”.

Dom zamiast galerii

Co dalej? Monika marzy: „Żeby nasz dom kultury zawsze naprawdę funkcjonował jak dom – schronienie dla wszystkich niespokojnych dusz. Żeby młodzi zamiast do galerii handlowych przychodzili do nas, pili herbatę i byli sobą”.

W kraju, w którym podmiotowość młodych nie jest oczywista, w którym kultura chadza na krótkiej smyczy finansowych niedoborów i braku czasu, to brzmi jak utopia.

Ale Agnieszka ma na to receptę: „Nie wyręczaj ich. Pozwól im popełniać błędy. Słuchaj, nawet tych najbardziej kosmicznych wizji”. Wysłuchani młodzi zostaną tam, gdzie się ich słucha, więc może to nie tylko recepta na bóleczki nie do końca podmiotowej obecności młodych w kulturze, a również przepis na wspólnotę w ogóle.

I na koniec – najważniejsza rada: „To najlepsza część pracy w kulturze, nie poddawaj się, to w końcu kliknie!”

Kliknęło.

~Michał Romanowski
trener

BARDZO MŁODA KULTURA W LICZBACH

Inicjatywy 2023

10 Inicjatyw Partnerstw Lokalnych

60 przeprowadzonych działań
w ramach Inicjatyw

138 podmiotowo włączonych
w działania nastolatków i nastolatków

178 uczestników z innych grup wiekowych
ponad **11000** odbiorców wszystkich
działań w roku 2023 na terenie WOJ.

Sieć 2023

48 podmioty

48 instytucje, NGO, grupy formalne, firmy,
indywidualni animatorzy i animatorki 30
podmiotów zaangażowanych w Inicjatywy
Partnerstw Lokalnych

6 dni szkoleń

40 godzin spotkań
20 godzin szkoleń z kompetencji miękkich
10 godzin szkoleń z kompetencji twardych
10 godzin spotkań sieciujących

85 uczestniczek i uczestników szkoleń

85 wzięło udział w zaproponowanych
przez nas szkoleniach.
Szkolenia odbyły się w Goleniowie i Resku.

Inicjatywy 2024

11 Inicjatyw Partnerstw Lokalnych

60 przeprowadzonych działań
w ramach Inicjatyw

Ponad **350** uczestników działań
w tym z grupy młodzieży **260** osób

Ponad **1200** odbiorców wszystkich
działań w 2024 roku

Sieć 2024

62 podmioty

62 instytucje, NGO, grupy formalne,
firmy, indywidualni animatorzy
i animatorki

35 podmiotów zaangażowanych
w Inicjatywę Partnerstw Lokalnych

6 dni szkoleń

42 godzin spotkań

26 godzin szkoleń z kompetencji miękkich

11 godzin szkoleń z kompetencji twardych

5 godzin spotkań sieciujących

102 uczestniczek i uczestników szkoleń

102 wzięło udział w zaproponowanych
przez nas szkoleniach.

Szkolenia odbyły się w Szczecinie,
Czarnocinie i Goleniowie.

Inicjatywy 2025

13 Inicjatyw Partnerstw Lokalnych

71 przeprowadzonych działań w ramach
Inicjatyw

Ponad **537** uczestników działań

360 w tym z grupy młodzieży osób

Ponad **2300** odbiorców wszystkich
działań w 2024 roku

Sieć 2025

77 podmioty

77 instytucje, NGO, grupy formalne, firmy,
indywidualni animatorzy

i animatorki zaangażowani w program

46 podmiotów zaangażowanych w
Inicjatywę Partnerstw Lokalnych

5 dni szkoleń

30 godzin spotkań

20 godzin szkoleń z kompetencji miękkich

4 godzin szkoleń z kompetencji twardych

6 godzin spotkań sieciujących

112 uczestniczek i uczestników szkoleń

112 wzięło udział w zaproponowanych
przez nas szkoleniach.

Szkolenia odbyły się w Tucznie,
Płotach i Goleniowie.

Inicjatywy 2023

Partnerzy:

nieformalna grupa młodzieży z Reska, Centrum Kultury w Resku, Stowarzyszenie „Projekt historia”

Miejsce realizacji:

Resko

inicjatywa

Co nam młodym w duszy gra?

Zaczęło się od szczerzej rozmowy. Okazało się, że nastolatkom doskwiera samotność i brakuje im przestrzeni do wspólnego realizowania pasji i kreatywnego spędzania czasu. Na kolejnych spotkaniach wyklarował się pomysł na inicjatywę „Co nam młodym w duszy gra?“, którą zaczęto realizować.

Just Dance był cyklem piątkowych spotkań tanecznych i karaoke dla nastolatków z Reska. Nazwę, plakaty i koszulki promujące wydarzenia młodzież zaprojektowała i kolportowała samodzielnie — skutecznie, bo z każdymi zajęciami przybywało uczestników, także chłopców, co nie było oczywiste na początku. Dzięki inicjatywie młodzi mieli przestrzeń do wspólnych aktywności, również pod okiem instruktorów

tańca, więc mogli rozwijać swoje pasje i przede wszystkim — wesoło i ciekawie spędzać razem czas, za czym wcześniej tęsknili. Cel został osiągnięty. 6 października odbyło się ostatnie spotkanie, które podsumowało dotychczasowe działania, a młodzież zadeklarowała, że to nie koniec — chcą kontynuować to, co zaczęli dzięki Bardzo Młodej Kulturze.

inicjatywa

Obrazo-dźwięków-robienie. Otwarta wystawa sztuki nowych mediów

A gdyby tak dać Młodym przestrzeń do artystycznej pracy i, współpracując, rozmawiając, podążyć za ich wizją? A gdyby tak otworzyć się artystyczny dialog, dać wsparcie, ale – przede wszystkim – wolność w działaniach artystycznych? Wówczas może powstać bardzo oryginalna wystawa. I taka właśnie zrodziła się w ramach Inicjatywy „Obrazo-dźwięków-robienie.” Młodzi artyści skupieni wokół pracowni historycznej Piastów 75 pod opieką kuratorską: Katarzyny Zimnoch, Pawła Kleszczewskiego i Bartłomieja Hajkiewicza zabrali nas do wykreowanego przez siebie świata. Efekty ich twórczego działania mogliśmy obejrzeć i... usłyszeć w Galerii przy Klubie Delta w Szczecinie. Uczestnicy projektu: Asia Dymek, Florian

Kamień Hawryszuk, Asia Hajkiewicz i Jakub Romanowski byli zaangażowani na każdym etapie Inicjatywy – od poszukiwań środków wyrazu artystycznego przez organizację pracy po montaż wystawy, przygotowanie wernisażu, promocję i zadbanie o każdy aspekt związany z realizowanym projektem. Kompleksowość działań pozwoliła rozwój na wielu płaszczyznach, o czym mogliśmy usłyszeć podczas spotkania ewaluacyjnego.

Partnerzy:

Złocieniecki Ośrodek Kultury, Hufiec Szczecinek ZHP, grupa nieformalna „PESTKI w AKCJI”

Miejsce realizacji:

Złocieniec

inicjatywa

Człap, człap na harcerski raj(d) – wędrówka śladami historii Złocieńca

„Jesteśmy zadowoleni z efektów współpracy z młodymi ludźmi, którzy okazali się bardzo zaangażowani w projekt, odpowiedzialni i przede wszystkim podchodzili do organizacji rajdu poważnie i z wielkim serduchem. Była to dla mnie i całego zespołu wielka przygoda, wymiana doświadczeń i przyjemność spędzenia wspólnego czasu” – podsumowała Anna Styrska – koordynator projektu.”

3 dni raj(d)u = 3 dni pełne

harcerskich przygód z warsztatami, spotkaniami, zajęciami i zabawami, a także z finałnym historycznym spacerze po Złocieńcu z Jarosławem Leszczelewskim – znanym dokumentalistą i popularyzátorem historii regionalnej... Ale, ale – któż był w centrum wydarzeń? Oczywiście – młodzież! To oni główkowali nad programem rajdu, bardzo mocno włączyli się w organizację

i promocję, a także przygotowali finałową wystawę fotograficzną podsumowującą całość działań. W realizację Inicjatywy włączyło się mnóstwo osób, którzy chcieli podzielić się z innymi swoją pasją, spędzić razem czas, nauczyć się czegoś nowego i wspólnie podjąć kolejne wyzwania.

Partnerzy: Gminny Ośrodek Kultury w Tychowie,
Stowarzyszenie Rozwoju „Razem”**Miejsce realizacji:**

Tychowo

inicjatywa

Nakręć to!

Z innej perspektywy.

Jak to było w Tychowie? Młodzi najpierw wybrali się na spacer, w trakcie którego pokazywali Tychowo swoimi oczami, uważnie przyglądali się kolejnym miejscom i wybuchła kreatywna burza mózgów, podczas której obmyślono plan dalszego działania. 4 września młodzież wzięła udział w warsztatach filmowych, które poprowadził Łukasz Nieradko, edukator medialny i prelegent Programu Kino Szkoła. Młodzi poznali

tajniki nagrywania i montażu filmów z użyciem telefonu komórkowego. Część zajęć odbyła się w plenerze, by mogli przećwiczyć nowo zdobytą wiedzę w praktyce. 19 września uczestnicy inicjatywy „Nakręć to! Z innej perspektywy” odwiedzili siedzibę Białogardzkiej Telewizji Kablowej. Wizyta była emocjonująca i połączona z kolejnymi warsztatami. Młodzież, bogatsza o wiedzę, zaczęła tworzyć! Na podstawie zdobytych umiejętności i uruchamiając pokłady kreatywności, nagrali filmiki pokazujące tematy, które ich kręca — i, nie ma co ukrywać, wyszło im to naprawdę ciekawie. Po raz kolejny poczuliśmy, że nie chodzi nawet o to, by wyznaczać kierunek, ale by wspólnie z Młodzimi ustalać cel podróży, w którą to oni zabierają nas i zaczyna się prawdziwa przygoda.

Partnerzy:

Grupa 'KikArt', Stowarzyszenie Teatr Brama,
nieformalna grupa młodzieży z Goleniowa

Miejsce realizacji:

Goleniów

inicjatywa

Pocztówki Goleniowa

Aby stworzyć "Pocztówki Goleniowa", najpierw trzeba było miasto zobaczyć takim, jakie jest teraz, ale też poszukać połączeń między przeszłością, teraźniejszością a przyszłością tego miejsca. I podczas wernisazu wystawy zwieńczającego Inicjatywę, na zaprezentowanych pocztówkach widać było przenikanie tych wszystkich przestrzeni. Fantazyjne kształty wplecione w charakterystyczne

zabytki, aktualne obrazki wklejone w kontekst historyczny, a wszystko wykonane techniką linorytu, którego młodzi nauczyli się podczas warsztatów w ramach Inicjatywy. Efekty ich pracy twórczej zachwyciły odwiedzających wystawę, którzy zapragnęli móc je posyłać w świat, pokazując inne oblicze Goleniowa. Pocztówki zostały więc wydrukowane i są dostępne dla mieszkańców w Centrum Informacji Kulturalnej

i Turystycznej. Dodatkowym, być może nieprzewidzianym, acz pięknym "skutkiem ubocznym" wystawy były wzruszające rozmowy mieszkańców, którzy opowiadali sobie o ulubionych miejscach w mieście. Młodzi artyści nie kryli radości z faktu, że wydarzyło się to za sprawą Pocztówek ich autorstwa.

Partnerzy:

Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Mieszkowicach,
Stowarzyszenie Kultura i Tradycja, Moryńska Orkiestra Ukulele

Miejsce realizacji:

Mieszkowice

inicjatywa

Sing Along Strum: Warsztaty śpiewu i gry na ukulele

Mieszkowice zapragnęły muzyki, a partnerzy Inicjatywy zadbali o to, by potrzeba została spełniona. Młodzież w ramach Inicjatywy wzięła udział w dwóch warsztatach: najpierw 12–13 września 11 zdolniach z Morynia i Mieszkowic ćwiczyło swój śpiew na warsztatach z p. Marią Radoszewską. Były to dwa intensywne dni pracy, podczas których przygotowali repertuar na koncert. Kolejnym etapem były warsztaty z gry

na ukulele z p. Bartłomiejem Orłowskim z Akukulele, na których okazało się, że chcieć to móc, a gra na małej gitarce z hawajskim pochodzeniem to sama przyjemność i bardzo wdzięczny akompaniament. I właśnie taki był koncert finałowy — z uśmiechniętą młodzieżą, która śpiewała i grała, grała i śpiewała, wymieniała się rolami i widać było, jak fantastycznie się przy tym bawi.

Partnerzy:

Fundacja „Akademia Edukacyjna”, Szkoła Podstawowa „Słoneczna” w Szczecinie, grupa młodzieży skupionej wokół Szkoły Podstawowej „Słoneczna”

Miejsce realizacji:

Szczecin

inicjatywa

Cała naprzód!

Odpowiadając na potrzeby sygnalizowane przez młodzież, powstał pomysł, by połączyć grupy uczniów w artystycznym działaniu poprzedzonym trwającymi cztery tygodnie warsztatami psychologicznymi i twórczymi. „Strefa Dobrych Relacji” była finałem Inicjatywy „Cała naprzód!”, którą przygotowali uczniowie klas 7–8. Uczestnikami

Finału byli młodsi koledzy i młodsze koleżanki, którzy w bezpiecznej przestrzeni mogli wzmacniać się za pomocą różnych zabaw, zadań i wspólnie spędzonego czasu. Na jednej ze „stacji” dzieci pisały, w czym są dobre – np. „w aikido i wydawaniu pieniędzy ;)”, na innej co najbardziej w sobie lubią – np. „uśmiech”, w kolejnej:

czego sobie życzą – np. „dobrej przyszłości” albo na kartkach przyklejonych do swoich pleców pisały sobie nawzajem, za co się cenią. Całość działań zaprogramowali uczestnicy na podstawie odbytych warsztatów, a wspaniała atmosfera tego wydarzenia potwierdziła tylko dobry kierunek obrany przez wszystkich zaangażowanych.

Partnerzy:

Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne Brama Vitae, Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami oddział Goleniów, nieformalna grupa młodzieży ze Szkoły Podstawowej Nr 4 w Goleniowie

Miejsce realizacji:

Goleniów

inicjatywa

Kochaj i twórz!

„Kochaj i twórz!” to Inicjatywa, w której udział wzięła grupa nastolatków przejętych losem bezbronnych psiaków bez domu. Dziewczyny działają w wolontariacie i postanowiły pójść krok dalej – lepiej zrozumieć pojęcie „świadomej adopcji”, zobaczyć życie w przytulisku, poznać psiaki i... spróbować zmienić ich los. Z pomocą przyszedł

goleniowski TOZ – wolontariuszki i edukatorki zorganizowały w Przytulisku w Budnie wykład i spacer edukacyjny, podczas którego uczestniczki wyprowadziły bezdomne pieski na spacer, a potem pomogły w codziennych obowiązkach opiekunek. Psiaki zostały gwiazdami profesjonalnej sesji zdjęciowej, a ich portrety posłużyły jako materiał do

warsztatów kolażu analogowego pod hasłem „Nie kupuj – adoptuj”. Dziewczyny poznały nową technikę plastyczną i stworzyły prace, które – poza wartością estetyczną – są też manifestem Młodych. Część to hołd dla psiaków, część skłania do refleksji nad adopcją, ale wszystkie łączy jedno: miłość do zwierząt, którą czuć w każdym wycinku papieru. Po warsztatach kolaże zostały nadrukowane na T-shirtach. Każda uczestniczka dostała koszulkę ze swoim projektem i hasłem „Nie kupuj – adoptuj!”. Młodzież deklaruje, że będzie je nosić z dumą i ma nadzieję, że dzięki ich Inicjatywie ktoś zaadoptuje psa albo po prostu zastanowi się nad losem bezdomniaków i wesprze je w inny sposób.

Partnerzy:

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury
w Stepnicy, grupa Smoki w Zalewie

Miejsce realizacji:

Stepnica

inicjatywa

Mejście Smoków – warsztaty cyrkowe na świetlicach wiejskich gminy Stepnica

6 świetlic na 6 wsiach gminy Stepnica, 12 spotkań, ponad 20 godzin warsztatów, około 100 dzieci biorących udział, 4 Smoki, 1 Żongler, 156 chust do żonglowania, 30 talerzy, 60 patyczków, 19 kompletów

kijków kwiatowych, 2 paczki wafelków ryżowych, 1 wspólne drugie śniadanie w altanie nad Zalewem i 1 pokaz ogniowy Smoków w Zalewie – tak w liczbach możemy przedstawić Finał Inicjatywy, której założeniem

było dotarcie do dzieci z gminnych świetlic i wspólnie z nimi przeprowadzenie warsztatów cyrkowych, w których spotkają się mali laicy i starsza młodzież, która przygotowując warsztaty, zadba o rozwój ich umiejętności i wesprze w procesie nauki. Młodzież miała możliwość nabywania nowych narzędzi do pracy z grupami jako liderzy oraz sprawdzenie się jak to jest „po drugiej stronie biurka” – tym razem to oni byli prowadzącymi!

Partnerzy: Rusz się, Nasza Świerczyna,
Pożrzańskie Działaczki – grupa nieformalna**Miejsce realizacji:**

Pożrzańskie Wielkie

inicjatywa

Kulinarno–kulturalne Pożrzańskie Wielkie

Dzięki programowi BMK naprawdę mamy szansę zwiedzać województwo. Przedostatnią zrealizowaną Inicjatywą w tym roku było „Kulinarno–kulturalne Pożrzańskie Wielkie”, na którą pojechaliśmy i mieliśmy wielką przyjemność skosztować wypieków przygotowanych przez uczestniczki i uczestników. To był jeden z jej elementów – warsztaty kulinarne „od ziarna do chleba”. Na zajęciach spotkała się młodzież, dzieci, seniorzy i dorośli – od rocznej dziewczynki do 83–letniej Seniorki. :) Drugie warsztaty odkryły w uczestnikach zapał ogrodniczy! Zasadzono 1000 krokusów, które po zimie będą radośnie zapowiadać cieplejsze miesiące. Myślicie, że to zajęło mnóstwo czasu? Nic z tych rzeczy – uczestnicy poradzili sobie w godzinę!

Po akcji był czas na rozmowy, pieczenie kielbasek na ognisku i zabawy ruchowe. Inicjatywa stała się idealną przestrzenią do rozmów o lokalnym dziedzictwie, potencjale i wymianie doświadczeń, a także rozbudziła apetyty na więcej – powstały już pomysły na kolejne działania. Mam nadzieję, że również w ramach Programu Bardzo Młoda Kultura 2023–2025.

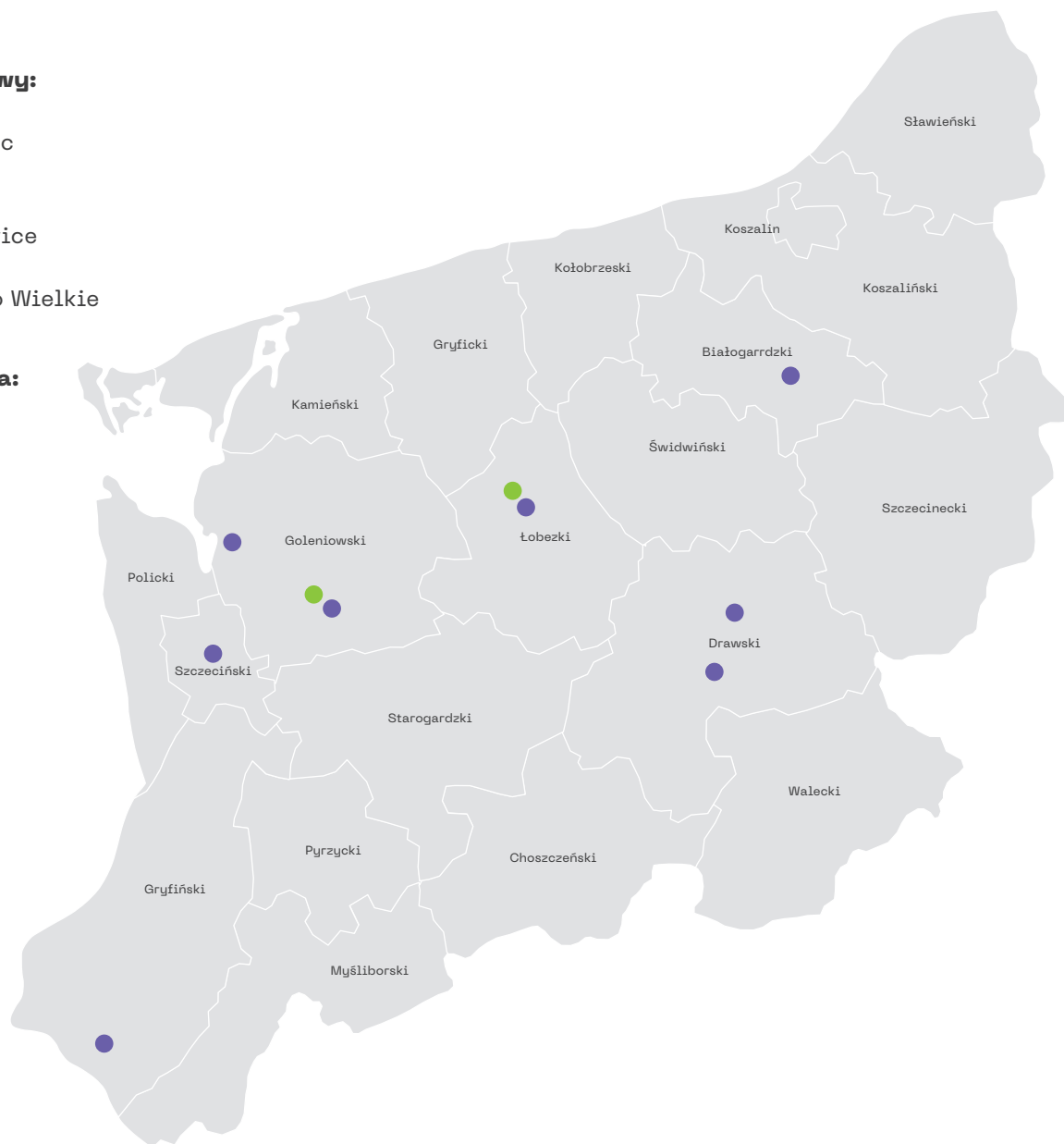
Inicjatywy na terenie województwa Zachodniopomorskiego 2023

● Inicjatywy:

Szczecin
Złocieniec
Tychowo
Goleniów
Mieszkowice
Stepnica
Połżecko Wielkie
Resko

● Szkolenia:

Goleniów
Resko

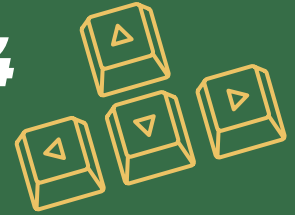

Inicjatywy 2024

inicjatywa

ZPY GAME SHOW 2024

Turniej COUNTER STRIKE 2: Młodzieżowa Inicjatywa, która wciągnęła wszystkich!

Pomysł na ZPY GAME SHOW 2024 zrodził się z samej młodzieży – pełnej pasji, pomysłów i energii. Młodzi gracze z ZS Nr 2 CKU w Pyrzycach postanowili zorganizować turniej, który skupi fanów gier komputerowych z całego regionu. Ich pomysł trafił do nauczycielki Aleksandry Wancerz, która ruszyła z projektem do Pyrzyckiego Domu Kultury. Pracownicy PDK podjęli

wyzwanie, nie tylko akceptując pomysł, ale i dodając swój własny – przygotować wniosek o dofinansowanie w ramach programu Bardzo Młoda Kultura 2023–2025. Tak zaczęła się przygoda – cała ekipa zabrała się za organizację turnieju! Z pomocą Goleniowskiego Domu Kultury, który wspierał projekt szkoleniami, udało się pozyskać niezbędne środki. Potem

przyszedł czas na szczegóły: podpisanie umowy, spotkanie z zespołem „Skrajnie Poczytalny”, rekrutację uczestników, projektowanie grafik i spotów reklamowych. Wszystko musiało być dopięte na ostatni guzik – formularze, linki, zgody, zamówienia, nagrody, catering (a jakże, była pizza!), sprzęt gamingowy, szybki internet i wiele innych rzeczy. W dniu turnieju wszystko poszło zgodnie z planem! Młodzież była zachwycona, dorośli szczęśliwi, a ZPY GAME SHOW 2024 przeszło do historii jako jedno z najciekawszych wydarzeń gamingowych w regionie. Kto wie, co będzie następnym pomysłem tej kreatywnej ekipy? Czas pokaże, ale na pewno będzie jeszcze ciekawie!

inicjatywa

Wolontariusze dobrej zabawy

W ciągu czterech lipcowych poniedziałków młodzież z lokalnej grupy wolontariuszy zorganizowała dla dzieci z okolicznych osiedli pełne radości i śmiechu gry i zabawy. Ale to nie wszystko, każdy z wolontariuszy miał swoją rolę! Część odpowiadała za promocję wydarzenia, zachęcając do polubienia strony na Instagramie, inni brali udział bezpośrednio w animacjach. Malowanie twarzy, zabawy ruchowe, dmuchańce – nikt się nie nudził! Złocienieckie osiedla w te dni rozbrzmiewały dziecięcym śmiechem i radością. Dzięki zaangażowaniu młodzieży dzieci mogły spędzić czas na świetnej zabawie, a przy okazji wolontariusze nauczyli się nowych umiejętności – od pracy w grupie po skuteczne delegowanie zadań. Wszystko zakończyło

się jeszcze większą dawką radości podczas Świąt Drawy, gdzie część grupy kontynuowała swoją animacyjną przygodę. To była naprawdę udana inicjatywa, która połączyła pokolenia i pokazała, jak wielką siłę ma wspólne działanie na rzecz społeczności!

Partnerzy:

Natalia Kosiak, Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie
Koło Gospodyń Wiejskich MA-LWA w Tucznie

Miejsce realizacji:

Tuczno

inicjatywa

Rocznica balu Absolwentów

7 sierpnia 2024 roku ekipa Młodzi Aktywni w Tucznie zrealizowała swoją Inicjatywę, której efekty przeszły nasze najśmielsze oczekiwania! Wszystko zaczęło się od świetnie napisanego wniosku, za który młodzież dostała dodatkowe punkty od naszej komisji (bo dobra organizacja to podstawa!). Z przyznanym dofinansowaniem ruszyli do pracy, a pomoc

Mam i KGW Ma-Lwa okazała się nieoceniona. „Rocznica Balu Absolwentów” była strzałem w dziesiątkę – z pysznym jedzeniem, muzyką wybraną przez Młodych, koncertem rapera Aditolotnika, fotobudką i tańcami, które rozgrzały wszystkich do czerwoności. Radość uczestników była widoczna gołym okiem, a nastrój udzielał się wszystkim zaangażowanym.

Młodzież wykazała się pomysłowością i zrealizowała wszystkie cele Inicjatywy, mądrze wspierana przez Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie, partnera wydarzenia. To była naprawdę udana inicjatywa, która pokazała, że młodzież wie, czego chce i potrafi się zorganizować. Efekt? Wydarzenie skrojone na miarę ich oczekiwań i potrzeb.

Partnerzy:

Marta Król LoveLasy
Szkoła Aktywnego Wypoczynku "Frajda" Beata Regina

Miejsce realizacji:

Czarnocin

inicjatywa

Dzika Ekipa

9 września 2024 roku klasa 7c ze Szkoły Podstawowej z Oddziałami Sportowymi nr 5 wzięła udział w wyjątkowej inicjatywie, której pomysłodawcą i odbiorcą była młodzież. Wspólnie z Martą Król (LoveLasy), Beatą Reginią (GDK) oraz ekipą „Frajdy” ze Szkoły Aktywnego Wypoczynku w Czarnocinie stworzyli projekt pełen przygód na świeżym

powietrzu i nauki o naturze. Uczniowie udali się nad Zalew Szczeciński, gdzie wzięli udział w zajęciach hydrobiologicznych i poznawali „wodne stwory”, m.in. topielice, kielże, chrząszcze i larwy ważek. Było to prawdziwe „eksplorowanie podwodnego świata"! Mimo nieustannego deszczu uczniowie z entuzjazmem podzielili się na dwie drużyny,

które budowały tratwy z drewna, dętek samochodowych i innych materiałów. Choć początkowo budziły wątpliwości co do wytrzymałości, obie tratwy dzielnie unosiły swoich sterników. Pogoda mogła zniechęcić, ale młodzież pokazała, jak wielką moc mają ich zapał i współpraca. To była inicjatywa, która w pełni trafiła do młodych – pełna energii, śmiechu i wspólnego tworzenia niezapomnianych wspomnień.

Partnerzy:

Ośrodek Teatralny "Kana"
grupa nieformalna młodzieży zespół ZAYTUN

Miejsce realizacji:

Stolec

inicjatywa

Market Groseria

Od 26 sierpnia do 26 września 2024 roku mały sklep w Stolcu zamienił się w centrum kultury, pełne spotkań, spektakli, muzyki i tańca! W ramach projektu Market Groseria, realizowanego przez zespół Zaytun, Gminne Centrum Kultury w Dobrej filia w Stolcu i Teatr Kana, mieszkańcy wsi odkryli swoje miejsce w zupełnie nowy sposób. Program wydarzeń był niezwykle różnorodny – od spotkań z historią i opowieściami o Stolcu, przez wystawy

i instalacje, po przedstawienia, koncerty, taniec i pokazy ognia. Dzięki tym spotkaniom i spontanicznym działaniom społeczność mogła poczuć wyjątkową atmosferę wypełnioną sztuką. Zajęcia wypełniły każdy kąt małego sklepu i sprawiły, że czas spędzony tam na długo pozostanie w pamięci mieszkańców. Malik Meyer, który wspólnie z Olą i Luizą tworzył trzon organizacyjny Marketu Groseria, podkreśla, że inicjatywa nie tylko ożywiła

wieś, ale też pozwoliła młodzieży rozwinąć się i poszerzyć horyzonty artystyczne. To był wyjątkowy miesiąc, pełen intensywnych przeżyć, który na pewno zostanie w pamięci mieszkańców Stolca. To doskonały przykład, jak kultura potrafi ożywić każde, nawet najmniejsze, miejsce.

inicjatywa

Ceramiczne podróże z opowieściami o historii i kulturze

Inicjatywa z Golczewa stworzyła pomost między młodzieżą a lokalnym dziedzictwem. Zajęcia rozpoczęły się od spotkań z najstarszymi mieszkańcami, którzy opowiadali o zabytkach regionu. Następnie młodzież wzięła udział w warsztatach ceramicznych, tworząc miniatury historycznych obiektów, takich jak pałace, kościoły i wiatraki. Finałem była wystawa w Gminnym Ośrodku Kultury w Golczewie, gdzie zaprezentowano prace

i zdjęcia z działań w poszczególnych miejscowościach. Wystawa trwała ponad tydzień i cieszyła się dużym zainteresowaniem. Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Golczewskiej prace przeniesiono do Izby Pamięci, gdzie będą dostępne na stałe. Projekt sprzyjał integracji mieszkańców i wzmacniał więzi międzypokoleniowe, co stanowiło dodatkową wartość „ceramicznych podróży”.

inicjatywa

Jak postrzegam i kreuję społeczność, w której żyję

Inicjatywa rozpoczęła się od etnograficznych zajęć prowadzonych przez nauczycielkę Ewę Hengier. Uczniowie, zgłębiając kroniki szkolne i stare fotografie, zbierali lokalne historie, które stały się inspiracją do dalszej pracy twórczej. Pod czujnym okiem animatorów D. Bukowskiej i M. Łukaszewicza młodzież rozwijała swoje pomysły na przedstawienie, dostępne zarówno dla młodszych,

jak i starszych mieszkańców wsi. Uczestniczyli w warsztatach teatralnych, arteterapeutycznych i plastycznych, tworząc postacie oraz scenografię na podstawie wspomnień dorosłych. Najbardziej zaangażowana grupa młodych aktorów wzięła udział w warsztatach w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, gdzie odkrywała tajniki teatru i jego wpływ na rozwój człowieka. Dla wielu była to pierwsza wizyta w dużym

mieście i okazja do przełamania stereotypów. Finałem projektu było przedstawienie „Tajemnica Nocy Świerczyńskiej”, opowiadające o historii wsi i sprzyjające wspólnej refleksji. Spektakl, wzbogacony o rozmowę o lokalnych potrzebach, miał na celu nie tylko artystyczne wyrażenie historii, ale też zaangażowanie społeczności. Mimo trudności związanych z zachorowaniami podsumowanie inicjatywy udało się przełżyć, co stało się dobrym punktem wyjścia do dalszych działań twórczych.

inicjatywa

Młodzieżowa inicjatywa z farbami i kulturą

„Młodzieżowa inicjatywa z farbami i kulturą” to pomysł, który zrodził się z potrzeby stworzenia przestrzeni do wspólnego działania. Młodzież z Reska, podczas cyklu warsztatów, postanowiła wziąć sprawę w swoje ręce – dosłownie! Najpierw określili, czego im brakuje – integracji i miejsca do spotkań. W efekcie przygotowali własną przestrzeń w Centrum Kultury w Resku, organizując salę do warsztatów i zaplanowanych zajęć. Projekt miał także na celu zgłębienie tematu kultury: jak młodzi z niej korzystają, co ją tworzy i jak mogą rozwijać swoje umiejętności. Podczas spotkań podzielili się zadaniami i przez cztery miesiące realizowali założony plan oraz budżet. Całość zakończyła się stworzeniem interaktywnego muralu

„Bajkowe Resko w obiektywie”. Młodzież, pod okiem malarki, zaplanowała koncepcję muralu, zakupiła materiały i wykonała dzieło na ścianie. Wyjątkowość muralu polega na tym, że po naprowadzeniu telefonu na wybrany fragment dzieła, pojawiają się żartobliwe mini filmiki związane z historią i kulturą Reska. Inicjatywa nie tylko upiększyła przestrzeń, ale też stała się angażującym doświadczeniem kulturowym dla całej społeczności.

Partnerzy:

Fundacja „Akademia Edukacyjna”, Szkoła Podstawowa „Słoneczna” w Szczecinie, nieformalna grupa młodzieży

Miejsce realizacji:

Szczecin

inicjatywa

Generacje w akcji

Inicjatywa „Generacje w akcji” udowadnia, że niezależnie od wieku możemy się od siebie uczyć i wspólnie tworzyć coś wyjątkowego. W projekcie młodsze i starsze pokolenia spotykały się regularnie, by wymieniać doświadczenia, umiejętności i, co najważniejsze, wspólnie spędzać czas. Jednym z najbardziej smakowitych momentów była sesja kulinarna, podczas której każdy dzielił się swoim ulubionym przepisem. Babcie opowiadały o legendarnych pierogach i idealnym barszczu, a młodszy dodawali nowoczesne akcenty. Każdy przepis niósł historię, która zbliżała pokolenia. Jedzenie nie tylko łączyło, ale też budziło wspomnienia i emocje. Na jednym z ostatnich spotkań młodzież wcieliła się w rolę

nauczycieli. Wykorzystując zebrane przepisy, stworzyli artystyczne kompozycje graficzne przy użyciu nowoczesnych narzędzi komputerowych, tłumacząc starszym, jak z nich korzystać. Młodzież, serce przedsięwzięcia, prowadziła warsztaty i pokazywała, jak łączyć tradycję i nowoczesność. „Generacje w akcji” to piękny przykład,

że współpraca między pokoleniami może zaowocować czymś wyjątkowym, a wiek to tylko liczba. Wystarczy otwartość i chęć wspólnego działania.

Partnerzy:

grupa nieformalna młodzieży Gminny Ośrodek Kultury w Kozielicach,
Koło Gospodyń Wiejskich „NA KOTURNIE” w Łozicach

Miejsce realizacji:

Kozielice

inicjatywa

Kozielice w obiektywie

Inicjatywa „Kozielice w obiektywie” była doskonałą okazją dla młodzieży z gminy Kozielice, by rozwinąć umiejętności dziennikarskie i fotograficzne oraz odkryć nowe pasje. Pod okiem dziennikarza Piotra Tolko i Andrzeja Banasiaka uczestnicy poznali tajniki pracy w mediach, ucząc się teorii i praktyki. Odwiedzili Polskie Radio Szczecin, gdzie dowiedzieli się, jak zbierać informacje, pisać artykuły i dbać o bezpieczeństwo w sieci. Zwiedzili studio nagraniowe, a ich wywiad został wyemitowany na antenie 12 października 2024 roku – to było niezapomniane doświadczenie i ogromne wyróżnienie. Warsztaty fotograficzne, prowadzone przez doświadczonego fotografa, pozwoliły im odkryć magię obrazu i nauczyć się technik robienia zdjęć oraz filmów. Dzięki temu zarejestrowali wiele wydarzeń

w Kozielicach, tworząc profesjonalny film promujący gminę, który stał się wizytówką ich pracy i piękna okolicy. Inicjatywa zakończyła się wydarzeniem plenerowym, podczas którego młodzi mieszkańcy zaprezentowali film lokalnej społeczności.

Spotkanie było okazją do wspólnego świętowania sukcesu i dumy z młodego pokolenia. „Kozielice w obiektywie” nie tylko rozwinęły talenty uczestników, ale też zintegrowały społeczność i pokazały potencjał młodzieży tej gminy.

Partnerzy:

Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu, Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu, Bałtycki Hufiec Morski ZHP w Kołobrzegu

Miejsce realizacji:

Kołobrzeg

inicjatywa

Biwak Równonocy – Święto Płonów

W Kołobrzegu odbył się wyjątkowy Biwak Równonocy, zorganizowany przez harcerzy, który przeniósł uczestników w dawny świat Słowian. Całe wydarzenie pełne było nawiązań do tradycji, obrzędów, tańców, muzyki i kuchni naszych przodków. W programie znalazły się konkursy na najciekawszy wieniec, strój i taniec, a pomysłowość uczestników nagrodzono kosztami pełnymi darów natury. Harcerze mogli

wczuć się w słowiańską atmosferę, przymierzając tradycyjne stroje i biorąc udział w warsztatach kulinarnych, podczas których przygotowywali podpłomyki oraz kaszę z ziołami. Serwowano też kołobrzeskiego śledzia na wafelku i różnorodne zioła, chętnie wykorzystywane w kuchni i lecznictwie. Dzięki tej Inicjatywie uczestnicy przenieśli się w czasie, a co najważniejsze – wszystko powstało z inicjatywy

Młodych. Przygotowanie Biwaku pozwoliło im rozwinąć kompetencje organizacyjne: planowanie, logistykę, współpracę w grupie oraz umiejętności komunikacyjne i przywódcze. Uczestnicy zdobyli doświadczenie w pracy zespołowej i kreatywnym rozwiązywaniu problemów, pogłębiając jednocześnie swoją wrażliwość kulturową i historyczną.

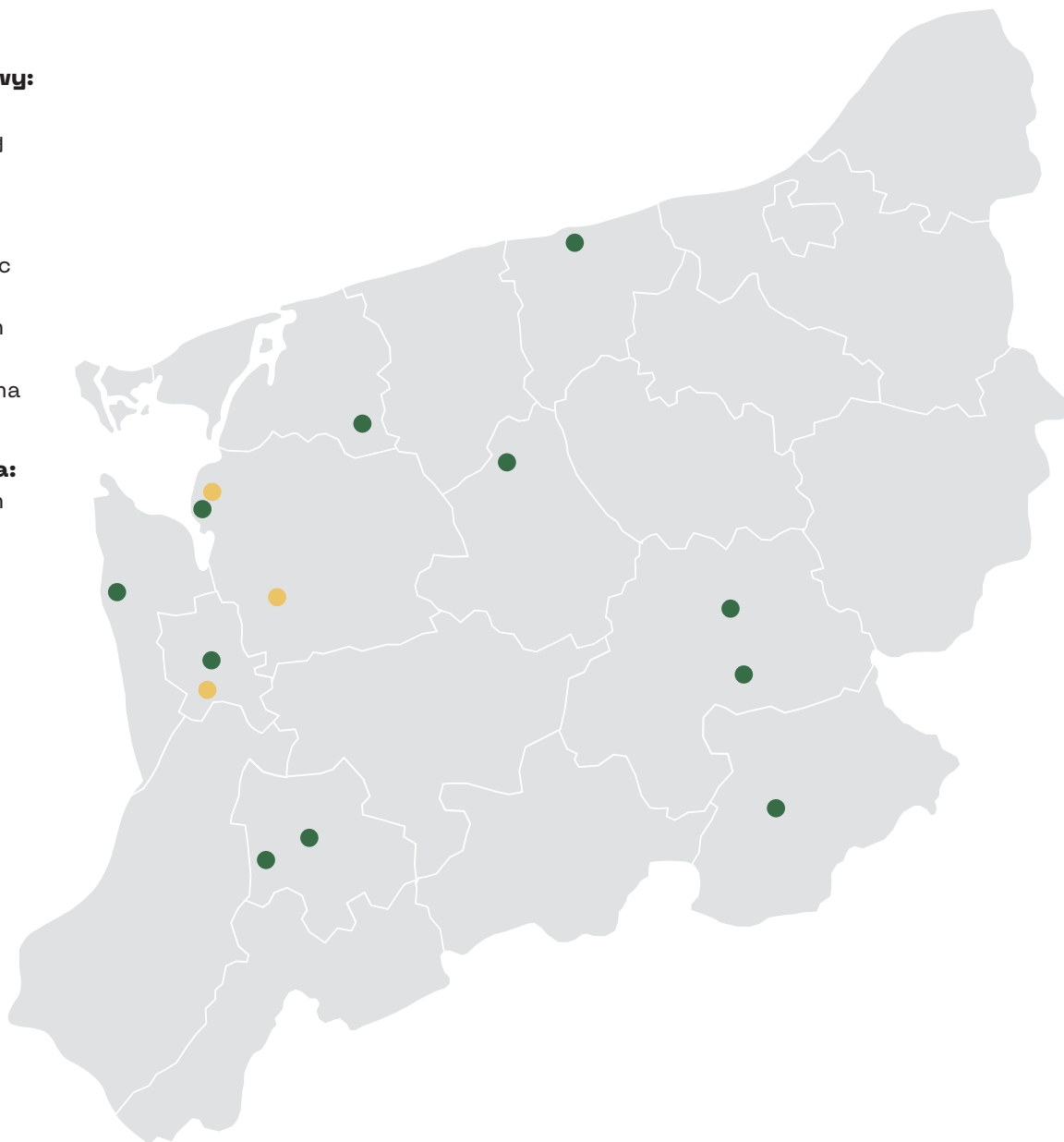
Inicjatywy na terenie województwa Zachodniopomorskiego 2024

● Inicjatywy:

Pyrzyce
Kołobrzeg
Kozielice
Tuczno
Resko
Złocieniec
Szczecin
Czarnocin
Stolec
Świerczyna
Golczewo

● Szkolenia:

Czarnocin
Goleniów
Szczecin

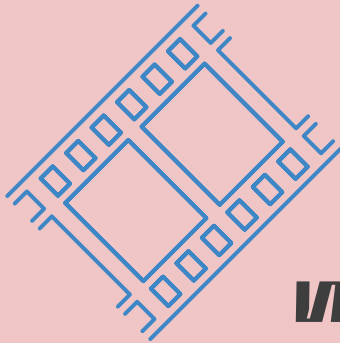
Inicjatywy 2025

Partnerzy:

Młodzieżowa Rada Powiatu Drawskiego,
Ośrodek Kultury w Drawsku Pomorskim, Vanessa Animator Czasu Wolnego

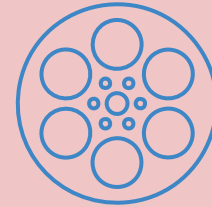
Miejsce realizacji:

Drawsko Pomorskie

inicjatywa

Młodzież w Kinie DRAWIA – filmowa przygoda

wzruszające. Młodzież zbierała wspomnienia, zdjęcia i pamiątki, a także wzięła udział w wizycie studyjnej z pasjonatem kina, który opowiedział o kulisach jego działania i pokazał je "od środka". Warsztaty integracyjne pomogły uczestnikom przygotować się do pracy zespołowej i współtworzenia Inicjatywy,

a włączenie się mieszkańców, którzy przynosili swoje pamiątki – były wartością dodaną całego przedsięwzięcia. Rezultatem tych działań była wystawa w „Galerii Kinowej”, prezentująca zebrane materiały, oraz spotkanie finałowe połączone z jej otwarciem i wspólnym świętowaniem efektów pracy.

Kino „Drawa” – ważne miejsce wspomnień i spotkań – stało się punktem wyjścia do wspólnej przygody dla młodych mieszkańców Drawska Pomorskiego, którzy chcieli poznać historię swojego miasta i zaangażować się w lokalne życie kulturalne. Młodzież odkrywała historię kina, rozmawiając z jego dawnymi pracownikami i mieszkańcami miasta. Spotkania były bardzo inspirujące, często wręcz

Partnerzy:

Gminny Ośrodek Kultury w Tychowie,
Stowarzyszenie Rozwoju "Razem", nieformalna grupa młodzieży

Miejsce realizacji:

Tychowo

inicjatywa

Letni Reset – młodzież animuje

...a to było tak: młodzież z Tychowa czuła potrzebę rozwoju i integracji. Chcieli spędzać razem czas, ale w sposób inny niż dotychczas, a jednocześnie – pragnęli dać coś od siebie lokalnej społeczności – przecież to już gotowy scenariusz na ciekawy projekt! I taki właśnie był "Letni Reset", czyli cykl wydarzeń animacyjnych dla dzieci. Młodzi podzielili się zadaniami

i wzięli ostro do pracy! Najpierw zdobyli praktyczne umiejętności podczas warsztatów animacji – m.in. nauczyli się projektowania i prowadzenia zabaw dla dzieci czy modelowania balonów. Dobrze zaplanowali swoją pracę, dzięki czemu w trakcie wakacji na dwóch osiedlach, a także w czasie przeglądu ludowego oraz dożynek odbyły się kreatywne działania animacyjne. Młodzież

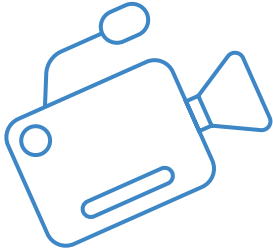
była tak entuzjastyczna, że ich pozytywne nastawienie wręcz zarażało! Stali się inspiracją dla dorosłych, którzy wspierali ich w procesie, ale oddawali sprawczość, ufając kompetencjom i pomysłom. Noc z 5 na 6 września była czasem podsumowania projektu. W trakcie „Nocowanki” znalazł się czas na wszystko: gry, zajęcia artystyczne, wspólny posiłek i – co najważniejsze – długie rozmowy. Trzeba przecież było podsumować kończący się projekt i... porozmawiać o kolejnych planach.

Partnerzy:

Ińska Fabryka Snów, Stowarzyszenie na rzecz Młodzieży Powiatu Drawskiego "Drawa Młodych", Stowarzyszenie "Rusz się"

Miejsce realizacji:

Kalisz Pomorski
Złocieniec
Drawsko Pomorskie

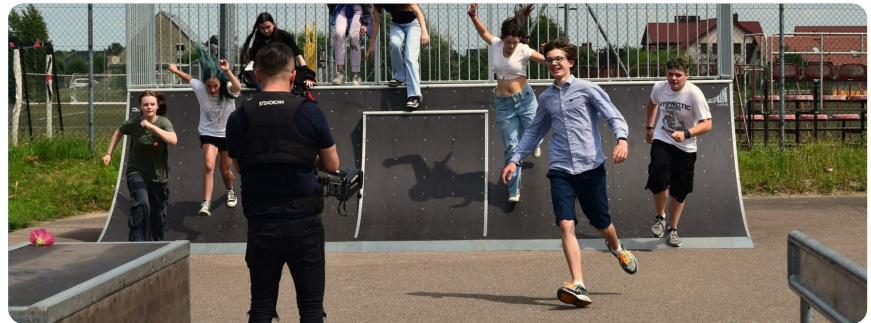

inicjatywa

Kręcimy to sami – Young Hearts w akcji!

W ramach inicjatywy „Kręcimy to sami – Young Hearts w akcji!” w Kaliszu Pomorskim, Złociencu i Drawsku Pomorskim odbył się cykl warsztatów filmowych i działań kulturalnych.

Młodzież przygotowała krótkie filmy, pracując nad scenariuszem, kamerą, dźwiękiem i montażem. Zajęcia łączyły naukę z praktyką – od pomysłu aż po gotowy obraz. Podczas pracy w małych grupach uczestnicy wymieniali się pomysłami, uczyli współpracy i wspólnie odkrywali, jak film może stać się sposobem na opowiadanie o świecie. Oglądanie produkcji z różnych krajów zachęcało do krytycznych

rozmów o kulturze, różnorodności i innych spojrzeniach na rzeczywistość. Finałem Inicjatywy była prezentacja powstałych filmów wzbogacona o rozmowy z publicznością. Dodatkowo młodzież przygotowała fotorelacje i krótkie materiały wideo, które promowały inicjatywę w sieci. Młodzi zdobyli nowe umiejętności filmowe i pokazali, że potrafią działać twórczo, z pasją i zaangażowaniem.

inicjatywa

Nowa Folklorowa Generacja

Inicjatywa była wyjątkową przygodą, w której nauka, pasja i energia spotkały się ponad pokoleniami... Najpierw pyrzycka młodzież doskonaliła swoje umiejętności podczas warsztatów taneczno-wokalnych i animacyjnych. Uczestnicy uczyli się kroków tańców regionalnych, w tym pomorskiego tańca powitalnego, ale też poznała praktyczne narzędzia pracy z grupą – wszystko to po to, by kolejną część realizowanej Inicjatywy wypadła jak najlepiej.

Wówczas przyszedł czas na zmianę ról – uczestnicy sami stali się prowadzącymi, dzieląc się swoją pasją i energią z przedszkolakami, dziećmi w wieku szkolnym oraz seniorami. Warsztaty animacyjno-ludowe odbyły się w sierpniu, a całość zwieńczył międzypokoleniowy piknik: pełen uśmiechu, muzyki i wspólnej zabawy. Energia młodych, doświadczenie seniorów i nieokiełnana radość przedszkolaków – to była mieszanka wybuchowa!

Piknik i cała Inicjatywa była namacalnym dowodem na to, jak wiele radości daje dzielenie się swoimi umiejętnościami i jak ważna jest wymiana międzypokoleniowa.

Partnerzy:

Aleksandra Jankowska, Stowarzyszenie "Aktywni z pasją",
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Golczewie

Miejsce realizacji:

Wysoka Kamieńska

inicjatywa

Scena Młodych – Teatralna Przygoda

Różne rzeczy wydarzają się w trakcie realizowanych Inicjatyw... Nie ma rzeczy niemożliwych – np. w Wysokiej Kamieńskiej świetlica wiejska na 5 dni przemieniła się w Teatr! Od 4. do 8. sierpnia br. odbywały się tam warsztaty teatralne w ramach kolejnej świetnej Inicjatywy Partnerstw Lokalnych. Młodzież, chcąc spróbować swoich sił na scenie, wpadła na pomysł przygotowania spektaklu. Uczestnikom zależało, aby mogli mieć wpływ na całość przedstawienia – od procesu tworzenia scenariusza po promocję wydarzenia. W trakcie pracy, poza aktorskimi, odkrywały się również talenty plastyczne – młodzi Artyści tworzyli elementy scenografii oraz zadbali o kostiumy. Zintegrowani, pełni twórczej energii przygotowali spektakl o morskiej

przygodzie. Na scenie pokazali pełną zwrotów akcji i wątków komediowych historię, do której współtworzyli scenki i dialogi – udało im się zbudować autorskie przedstawienie! Finałowy pokaz odbył się 8 sierpnia – na scenie pojawili się piraci, marynarze, plażowicze i morskie potwory...

Publiczność, która przyjechała na to wydarzenie specjalnie z trzech okolicznych wiosek, doceniła trud włożony w przygotowania, szczerze się śmiała i nagrodziła Artystów wielkimi brawami... To było prawdziwe święto dla uczestników Inicjatywy, młodzi pękali z dumy – przedstawienie zostało świetnie odebrane przez publikę, ale przede wszystkim, od początku do końca było ICH. To najważniejsze.

Partnerzy:

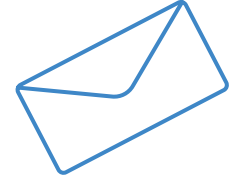
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Płotach,
Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta w Płotach,
Ochotnicza Straż Pożarna w Płotach

Miejsce realizacji:

Płoty

inicjatywa

„Historia Skarb i MłY – Rodzinna Młyprawa i Piknik Pokoleń”

W Płotach młodzież wraz z dorosłymi zorganizowała rodzinną grę terenową inspirowaną lokalnym dziedzictwem kulturowym, historią regionu oraz legendą gryfa. Wydarzenie zarówno koncepcyjnie, jak i logistycznie wymagało wielkiego zaangażowania i odpowiedzialnego podejścia – wszystko było przemyślane. Aby przygotować pierwszą

w historii Płot grę terenową sztab organizacyjny zbierał się na spotkaniach roboczych, aby wszystko dopiąć na ostatni guzik. Należało zadbać o przygotowanie punktów zadaniowych, oprawę tematyczną i spotkanie integracyjne dla mieszkańców. Młodzi, działając z Partnerami, zabrali uczestników w niezwykłą podróż po dawnych fotografiach, uliczkach i tajemnicach Płot.

Uczestnicy ruszyli z kopertą pełną wskazówek i zadań, by odkryć miejskie sekrety. Całość przebiegła w serdecznej, wesołej atmosferze, a integracyjny piknik został przeniesiony do hali, co absolutnie nie przeszkodziło w integracji i celebrowaniu wspólnych chwil. To jednak nie wszystko! Efektem długofalowym tej Inicjatywy będzie wolontariat młodzieżowy przy MGOKiS – zostały podjęte już pierwsze kroki, by go zawiązać. Nie mogło być wspanialszego zakończenia.

Partnerzy:

Miejski Ośrodek Kultury w Szczecinie, Regionalny Ośrodek Ceramiki,
Biblioteka Muzeum Narodowego w Szczecinie,
Nieformalna młodzieżowa grupa pasjonatów ceramiki

Miejsce realizacji:

Szczecin Dąbie

inicjatywa

Ptaki Paula Robiena ***– instalacja artystyczna***

Młodzież uczestnicząca w zajęciach ceramicznych zgłosiła chęć zrobienia "czegoś więcej" – po żywej dyskusji większość opowiedziała się za stworzeniem rzeźby plenerowej. Młodzi zapragnęli również, by powstałe prace opowiadały o prawobrzeżnej części Szczecina, skąd pochodzą. Szukając postaci, padło na Paula Robiena, ornitologa działającego na terenach obecnego osiedla Dąbie. Łącząc historię lokalną z ceramicznymi zainteresowaniami, powstał pomysł na stworzenie

plenerowej instalacji. By dowiedzieć się więcej o przyrodniku, uczestnicy i uczestniczki wzięli udział w spacerze po Centrum Żeglarskim z pracowniczką biblioteki Muzeum Narodowego w Szczecinie i ornitologiem, którzy na co dzień zajmują się propagowaniem wiedzy o nim. Następnie młodzież stworzyła ceramiczne rzeźby, przedstawiające ptaki, które obserwował niemiecki ornitolog. Powstałe obiekty zostały utrwalone w piecu i powstała z nich

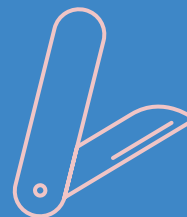

plenerowa instalacja. Młodzież zaprosiła mieszkańców na odsłonięcie powstałej pracy – w tym celu przygotowała akcję promocyjną i sama stworzyła plakat. Wernisaż był nie tylko okazją do prezentacji godnych podziwu, ceramicznych okazów ptasiej fauny, ale i przestrzenią na spotkanie młodych z lokalną społecznością.

inicjatywa

Akademia Przetrwania

Wspólnie zaplanowali program zajęć i zaprosili do współpracy leśników, strażaków i innych lokalnych pasjonatów. W terenie uczyli się technik survivalowych, samoobrony, topografii i psychologii przetrwania, poznając przy tym tajemnice lasu i jego mieszkańców – także tych wyjątkowych, jak ryś, który wraca w te strony dzięki programowi reintrodukcji. „Akademia Przetrwania” była dla młodych okazją,

Młodzi ze Złocieńca stworzyli „Akademię Przetrwania” – inicjatywę, która połączyła przygodę, naukę i lokalne tradycje. Pomysł wyrósł z ich własnych potrzeb i rozmów o tym, czego naprawdę im w okolicy brakuje. Chcieli działać w naturze, uczyć się poprzez doświadczenie i lepiej poznać swoje miejsce na ziemi.

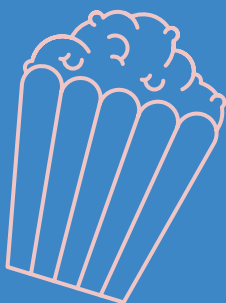
by sprawdzić się w działaniu, nauczyć współpracy i odkryć siłę wspólnoty. Pokazała, że przygoda zaczyna się tam, gdzie młodzi ludzie biorą odpowiedzialność za swoje pomysły i z odwagą wcielają je w życie.

Partnerzy:

Centrum Kultury w Resku, Stowarzyszenie "Strefa Kultury",
grupa nieformalna młodzieży

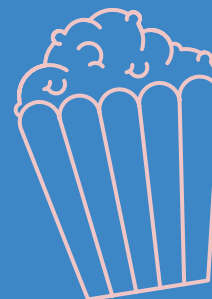
Miejsce realizacji:

Resko

inicjatywa

Chill, piknik i film

Od pomysłu po realizację – młodzież z Reska pokazała, że chce nie tylko uczestniczyć, ale i współtworzyć kulturę w ich otoczeniu. To oni byli autorami i organizatorami dwóch wyjątkowych wydarzeń: Pikniku rodzinnego na pożegnanie lata oraz Wieczoru filmowego dla mieszkańców. Samodzielnie planowali, projektowali plakaty i ulotki, wybierali atrakcje, filmy oraz poczęstunek. Ich zaangażowanie, odpowiedzialność i kreatywność sprawiły, że inicjatywa

stała się pięknym zaproszeniem do Spotkania, a oferta, którą przygotowali była na tyle ciekawa, że przyciągnęła mieszkańców w każdym wieku. Młodzi pokazali, że mają moc sprawczą i potrafią działać na rzecz swojej społeczności! Na zakończenie projektu uczestnicy zorganizowali spotkanie podsumowujące, a w październiku, już poza Programem, czeka ich impreza taneczna z zaprzyjaźnionym DJ-em – radosne zwieńczenie ich wspólnej pracy i dowód na to, że warto działać razem...

Partnerzy:

Ośrodek Teatralny Kana, grupa nieformalna młodzieży,
ZAYTUN Ensemble

Miejsce realizacji:

Stolec

inicjatywa

Market Groseria

Młodzi mieszkańcy Stolca pokazali, jak wiele można osiągnąć, gdy ma się pomysł, energię i chęć działania. Ich inicjatywa połączyła twórczość, współpracę i zaangażowanie, stając się przestrzenią do spotkania pokoleń i wspólnego odkrywania lokalnych historii. Od pierwszych pomysłów po realizację każdego działania – to młodzież była siłą napędową całego przedsięwzięcia. Sami planowali, tworzyli

i zapraszali do udziału innych mieszkańców, pokazując, że odpowiedzialność i sprawczość mogą iść w parze z radością tworzenia. W ramach inicjatywy odbyły się warsztaty teatralne, filmowe oraz międzypokoleniowe spotkania z opowieścią i pamięcią. Zwieńczeniem pracy młodych był happening teatralny i pokaz filmu, które w naturalny sposób włączyły w działanie całą społeczność Stolca. Ta inicjatywa

pokazała, że młodzi ludzie potrafią nie tylko marzyć, ale też skutecznie realizować swoje pomysły – z pasją, odpowiedzialnością i sercem dla swojej miejscowości.

Partnerzy:

grupa nieformalna Praktykanci, Dom Kultury "Słowianin", wolontariat "Słowianina"

Miejsce realizacji:

Szczecin

inicjatywa

Twoja Sztuka Rusza w Miasto

Latem młodzież włączyła się w twórczą inicjatywę, która połączyła sztukę uliczną, grafikę i wspólne działanie. Dzięki wsparciu wolontariuszy udało się dotrzeć do młodych osób zainteresowanych ekspresją artystyczną i zaprosić ich do współtworzenia wyjątkowych projektów. W lipcu odbyły się dwa główne działania warsztatowe. Podczas warsztatów graffiti w Freedom Gallery, prowadzonych przez Piotra „Lumpa” Pauka, uczestnicy poznawali

techniki street artu i wspólnie stworzyli autorski alfabet oraz własne prace plastyczne. Kilka dni później, w Domu Kultury „Słowianin”, młodzi artyści wzięli udział w warsztatach tworzenia pocztówek z Urszulą Niemirską. Efektem ich pracy było 34 wyjątkowych projektów, które po wydrukowaniu stały się częścią miejskiej akcji artystycznej. Finałem inicjatywy była ruchoma wystawa pocztówek w zabytkowym tramwaju linii „Ø”. Podczas przejazdu

młodzi rozdawali swoje prace pasażerom, dzieląc się sztuką i pozytywną energią z mieszkańcami miasta. Inicjatywa pokazała, że młodzież potrafi twórczo działać, inspirować innych i wprowadzać sztukę w codzienną przestrzeń miejską.

inicjatywa

„Słoneczny ogród” – dla ducha i ciała

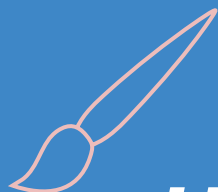
Przy Szkole Podstawowej „Słoneczna” w Szczecinie znajduje się mały ogródek... młodzież postanowiła uczynić go piękniejszym! Działania były zaplanowane ze starannością: najpierw spotkanie organizacyjne, w kolejnym etapie spotkanie z mieszkańcami słynącymi z pokazowych ogródków uprawianych na terenie Osiedla Słoneczne, wspólne zaprojektowanie ogrodu, a następnie warsztaty ogrodnicze z przyrodnikiem od

terenów zielonych. Było tylu chętnych, że w trakcie zdecydowano o większej ilości spotkań, aby każdy, kto chciał wziąć w nich udział, miał taką możliwość... W trakcie spotkań młodzież nauczyła się podstaw planowania ogrodu, tworzenia stref relaksu, pracy z roślinami i tworzenia dekoracji, co dało im mnóstwo frajdy. W kolejnym etapie młodzież przygotowywała listę materiałów potrzebnych do modernizacji ogrodu. Finałem było spotkanie

integracyjne, podczas którego razem z rodzicami i mieszkańcami młodzież odświeżyła ogród: pojawiły się nowe nasadzenia, siedziska, skrzynki na kwiaty i zioła. Wsparcie społeczności szkolnej okazało się ogromne – dorośli nie tylko pomagali w pracach, ale też ofiarowali część sadzonek i sprzętu. Powstał też projekt tablicy informacyjnej z historią ogrodu i opisem tradycji ogrodniczych, która zostanie zainstalowana wiosną.

inicjatywa

Ubierz się w Kulturę – Malowanie na Tkaninach

W pierwszym roku edycji Programu Bardzo Młoda Kultura 2023–2025 mieliśmy warsztaty z kolażu analogowego z fotkami psiaków, które przenosiliśmy na T-shirty... w tej edycji, dzięki młodzieży z Przybiernowa – na koszulkach wylądowała Sztuka! Zaszaleli! Inicjatywa zorganizowana przez Gminne Centrum Kultury i Bibliotekę Publiczną w Przybiernowie, we współpracy z Fundacją Dookoła, okazała się

bardzo kreatywną przygodą. Młodzież i dorośli z dużym zaangażowaniem uczestniczyli w warsztatach artystycznych, ucząc się malowania na ubraniach i odkrywając radość tworzenia. Powstałe designerskie ciuchy inspirowane twórczością Picassa, Van Gogha i Klimta to od teraz największy krzyk mody w Gminie Przybiernów! Uczestnicy byli zachwyceni i już czekają na kolejne artystyczne spotkania.

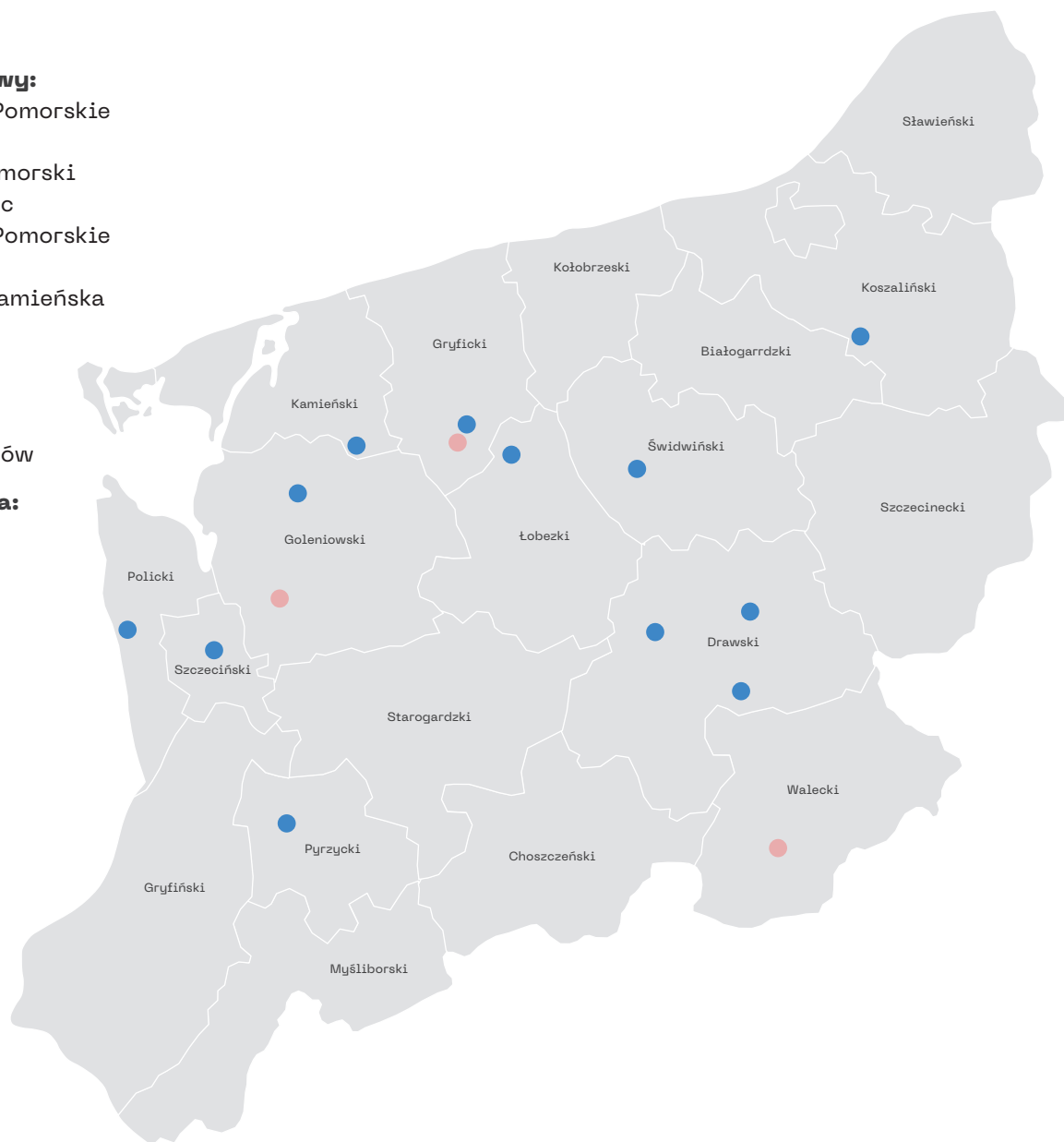
Inicjatywy na terenie województwa Zachodniopomorskiego 2025

● Inicjatywy:

Drawsko Pomorskie
Tychowo
Kalisz Pomorski
Złocieniec
Drawsko Pomorskie
Pyrzyce
Wysoka Kamieńska
Płoty
Szczecin
Resko
Stolec
Przybiernów

● Szkolenia:

Goleniów
Płoty
Tuczno

Dziękujemy wszystkim partnerom, którzy wraz z nami tworzyli Program Bardzo Młoda Kultura w woj. zachodniopomorskim w latach 2023 – 2025:

Biblioteka Muzeum Narodowego
w Szczecinie,

Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta
w Płotach,

Centrum Kultury i Książki w Gościnnie,

Centrum Kultury w Resku,

Centrum Usług Społecznych
w Goleniowie,

Chór CHAPS,

Darłowski Ośrodek Kultury,

Dom Kultury Słowianin,

Dom Kultury w Baniach,

Fundacja Akademia Edukacyjna,

Fundacja Szerokie Tory,

Gminna Biblioteka Publiczna
w Bierzwniku,

Gminne Centrum Kultury. Biblioteka
Publiczna
w Przybiernowie,

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
w Golczewie,

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu
i Rekreacji w Przecławiu,

Gminny Ośrodek Kultury w Bierzwniku,

Gminny Ośrodek Kultury w Kozielicach,

Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie,

Gminny Ośrodek w Tychowie,

Gminny Ośrodek Kultury w Ustroniu
Morskim,

Ińska Fabryka Snów,

Kamil Żongler,

KGW Moraczanki w Moraczu,

Klub Delta – filia Miejskiego Ośrodka
Kultury w Szczecinie,

KONIK Studio,

LoveLasy,

Miejski Ośrodek Kultury w Szczecinie,

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
w Kaliszu Pomorskim,

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
w Mieszkowicach,

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
w Płotach,

Miejsko-Gminny Ośrodek w Stepnicy

Młodzieżowa Rada Powiatu
Drawskiego,

Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu,

Nowogardzki Dom Kultury,

Ochotnicza Straż Pożarna w Płotach,

Ośrodek Kultury w Drawsku Pomorskim,

Ośrodek Teatralny Kana,

Placówka opiekuńczo-wychowawcza
w Gościnnie,

Pyrzycki Dom Kultury,

REAAction,

Regionalny Ośrodek Ceramiki,

„Rusz się”,

Sołectwo Pławęcino,

Sołectwo Ząbrowo,

Stowarzyszenie Aktywni z pasją,

Stowarzyszenie Kultura i Tradycja,

Stowarzyszenie na rzecz Młodzieży
Powiatu Drawskiego "Drawa Młodych",

Stowarzyszenie Nasza Świerczyna,

Stowarzyszenie Niezwykły Połczyn,

Stowarzyszenie Projekt Historia,

Stowarzyszenie Rozwoju Razem,

Stowarzyszenie Teatr Brama,

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne
Brama Vitae,

Stowarzyszenie Strefa Kultury,

Świdwiński Ośrodek Kultury,

Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami
oddz. Goleniów,

Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Oręża
Polskiego w Kołobrzegu,

Trzebiatowski Ośrodek Kultury,

Vanessa Animator Czasu Wolnego,

Wolontariat „Słowianina”,

ZAYTUN Ensemble,

Zespół Szkół im. Macieja Rataja
w Gościnnie,

Złocieniecki Ośrodek Kultury,

...oraz kierujemy specjalne podziękowania do Młodzieży zaangażowanej w Program – grupom formalnym i nieformalnym.

Goleniowski Dom Kultury
operator regionalny Programu Bardzo
Młoda Kultura 2023 – 2025
w województwie zachodniopomorskim